Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-487
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. C.J.M. Veltmaat, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 2 oktober 2018
Ingediend door	: Consument
Tegen	: N.V. Univé Schade, gevestigd te Assen, verder te noemen Verzekeraar, die de uitvoering van de rechtsbijstand heeft overgedragen aan Stichting Univé Rechtshulp, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak	: 11 juli 2019
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

De vraag die de Commissie moet beoordelen is of het geschil tussen Consument en zijn zussen over de meeropbrengst van de woning onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt. De Commissie concludeert dat dit niet het geval is, omdat Consument niet in de hoedanigheid van eigenaar (recent) in de woning heeft gewoond. Het geschil is ook niet een geschil over de erfenis, omdat de woning buiten de nalatenschap van de moeder valt. De klacht is ongegrond en de Commissie wijst de vordering af.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ingediende klachtformulier met bijlagen;
- de aanvullende stukken van Consument;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument en
- de dupliek van Uitvoerder.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies en dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak zal daarom op grond van de stukken bindend worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een particuliere rechtsbijstandverzekering. Op de verzekering zijn de "Voorwaarden Rechtsbijstandverzekering Particulier Versie 1" van toepassing.

Daarin is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

> **"11. Consument & Wonen**
> […]
> **11.2 Wonen**
> We helpen u bij conflicten:
> • over uw woning. Dat is het huis of de woonboot waar u in woont of het meest bent.
> Uw erf, ligplaats van uw (woon)boot en bijgebouwen zien wij ook als woning
> • uw recreatiewoning of stacaravan met vaste standplaats. Dit geldt als u deze objecten alleen zelf gebruikt
> • de woning die u laat bouwen, of wilt kopen, om zelf in te wonen
> • de woning waarin u heeft gewoond, die u te koop heeft staan of door u is verkocht
> • uw garagebox, parkeerplaats, volkstuin of perceel grond. Dit geldt als u deze objecten alleen zelf gebruikt
> • een *extra woning*. Heeft u meer dan 1 *extra woning*? Dan zijn extra woningen niet verzekerd.
> […]
> • over een beslissing van de overheid of een bestemmingsplan dat te maken heeft met uw woning, de directe omgeving van uw woning of *extra woning*
> […]
>
> **11.6 Personen- en familierecht**
> Personen- en familierecht gaat over regels in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, over geboorte, overlijden, familie en de bevoegdheden van u, uw partner en uw kinderen.
>
> **11.6.1 Erfenis**
> We helpen u bij conflicten over het aanvaarden, verdelen of afwikkelen van een erfenis
> Dit geldt als het gaat om conflicten:
> • tussen u en een andere partij en u beiden aanspraak maakt op geld, *spullen* of een *extra woning* uit een erfenis
> • met een derde die bevoegd is de erfenis af te wikkelen.
>
> **11.6.2 Andere conflicten over personen- en familierecht**
> In andere conflicten over personen- en familierecht helpen wij u met het geven van een eenmalig juridisch advies. Andere vormen van hulp of betaling zijn niet verzekerd.
>
> **Wat bedoelen we met….?**
> […]
> **Extra woning**
> Dit is:
> • uw tweede woning. Dit geldt als u deze woning alleen zelf gebruikt
> • uw geërfde woning. Dit geldt alleen voor conflicten over de woning die ontstaan binnen 12 maanden na overlijden van degene van wie u erft, en het conflict niet te maken heeft met de uitvoering van de erfenis."

2.2 Consument heeft, samen met zijn broers, in 2013 de woning van zijn moeder gekocht. De moeder is in de woning blijven wonen en zij heeft de woning van haar zoons gehuurd.

Nadat de moeder in 2017 is overleden, hebben de broers de woning opgeknapt om de woning te verkopen. Deze verkoop werd echter tegengehouden vanwege een beslaglegging op de woning door de zussen van Consument. Zij hebben in een procedure een verdeling van de meeropbrengst van de verkoop van de woning gevorderd.

2.3 Consument heeft dit geschil op 19 juli 2018 bij Uitvoerder gemeld. Uitvoerder heeft het verzoek om rechtsbijstand afgewezen, omdat het geschil over de woning volgens Uitvoerder niet onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering viel. Consument heeft hierover geklaagd bij Uitvoerder.

2.4 Partijen zijn er niet in geslaagd tot een vergelijk te komen. Consument heeft daarom een klacht ingediend bij Kifid.

3. Klacht, vordering en verweer

Klacht en vordering Consument

3.1 Consument klaagt dat Uitvoerder ten onrechte het verzoek om rechtsbijstand heeft afgewezen. Daarvoor voert Consument de volgende argumenten aan:

Artikel 11.6 van de verzekeringsvoorwaarden

3.2 Het betreft een geschil over de verdeling en afwikkeling van een erfenis, omdat de zussen stellen dat de woning onterecht uit de nalatenschap van de moeder is onttrokken. Dit wordt als belangrijke grond aangevoerd voor de verdeling van de meeropbrengst van de woning. Het geschil is zodanig verknocht met de erfenis c.q. nalatenschap, dat dit geschil niet los kan worden gekoppeld van het geschil over de nalatenschap. De verdeling van de nalatenschap vindt geen doorgang wegens het geschil over de woning.

Artikel 11.2 vierde punt van de verzekeringsvoorwaarden

3.3 Consument heeft in de woning gewoond. In de verzekeringsvoorwaarden is niet bepaald dat het moet gaan om een woning waarin Consument *recent* heeft gewoond. De stelling van Uitvoerder, dat het niet de bedoeling zou zijn dat iedere woning waarin een verzekerde ooit heeft gewoond onder de dekking valt, is ridicuul. Dit impliceert dat deze situatie veelvuldig zou voorkomen. Het is echter een uitzonderlijke situatie. Er is sprake van een onduidelijke bepaling die in het voordeel van Consument moet worden uitgelegd (**contra proferentem**-regel).

Artikel 11.2 zesde punt van de verzekeringsvoorwaarden

3.4 De extra woning is een geërfde woning en het geschil is ontstaan binnen twaalf maanden na het overlijden van de moeder.

De zussen nemen het standpunt in dat de koopovereenkomst dient te worden aangetast en dat het huis onterecht is onttrokken uit de nalatenschap. Zij baseren zich op vermeende rechten uit hoofde van de erfenis, waaronder de woning zou vallen. Dat Consument de woning reeds eerder in eigendom heeft verkregen, is voor de verzekeringsvoorwaarden niet relevant.

3.5 Consument vordert dat alsnog rechtsbijstand wordt verleend voor het geschil met zijn zussen en dat de advocaatkosten worden vergoed. Daarnaast vordert Consument dat Uitvoerder wordt veroordeeld in de kosten van de klachtenprocedure bij Kifid (€ 1.000,00).

Verweer Uitvoerder

3.6 Het geschil valt niet onder de dekking van artikel 11.2 van de verzekeringsvoorwaarden, omdat Consument niet zelf (aansluitend) in de woning heeft gewoond. De redenering van Consument dat hij daar gewoond heeft (ouderlijke woning), is niet juist en niet redelijk. Dit zou tot gevolg hebben dat elke woning waarin een verzekerde in het verleden ooit gewoond heeft, onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering zou vallen. Dit is niet de bedoeling van de verzekeringsvoorwaarden.

3.7 De woning valt niet onder het begrip "extra woning", omdat de woning niet door Consument zelf wordt gebruikt en het niet zijn bedoeling is de woning zelf te gaan gebruiken.

3.8 Ook is geen sprake van een geërfde woning, omdat de woning vóór het overlijden van de moeder is gekocht. De woning viel dus niet in de boedel van de moeder. De zussen van Consument vechten dit ook niet aan. Het gaat hen om de verdeling van de meeropbrengst na de verkoop van de woning. Dat het geschil verband houdt met de erfenis doet niet ter zake. De woning is overigens niet gekocht met het oog op de erfenis van de moeder. De woning is gekocht vanwege de financiële situatie van de moeder. Dit blijkt uit de e-mails tussen de familieleden van Consument uit 2013.

4. Beoordeling

4.1 De vraag die de Commissie moet beoordelen is of het geschil over de meeropbrengst van de woning onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt. De Commissie concludeert dat dit niet het geval is. De Commissie licht dit in het hiernavolgende toe.

4.2 Bij de beoordeling van de klacht van Consument moet het relevante artikel in de verzekeringsvoorwaarden worden uitgelegd als daarover tussen partijen discussie bestaat.

Uit de rechtspraak volgt dat de verzekeringsvoorwaarden, nu daarover tussen Verzekeraar en Consument niet onderhandeld is, in beginsel objectief moeten worden uitgelegd. Zie Hoge Raad 16 mei 2008, *NJ* 2008, 284 (Chubb/Dagenstaed).

4.3 De Commissie oordeelt dat een redelijke uitleg van het onderhavige artikel meebrengt dat het geschil niet onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt. In de verzekeringsvoorwaarden is bepaald dat een conflict over de woning waarin de verzekerde heeft gewoond, die hij te koop heeft staan of door hem is verkocht, is verzekerd. Het gedeelte "de woning waarin u heeft gewoond" staat niet op zichzelf, maar moet in het licht van de hele zin én artikel 11.2 van de verzekeringsvoorwaarden worden gelezen. Daaruit valt op te maken dat het moet gaan om een woning die de verzekerde in eigendom heeft en waar de verzekerde in de hoedanigheid van eigenaar in de woning moet hebben gewoond. Doorgaans kan immers een eigenaar de woning verkopen. Daarvan is in het onderhavige geval geen sprake. Weliswaar betreft het de ouderlijke woning van Consument, maar pas jaren nadat hij het ouderlijk huis al had verlaten, in 2013, is hij (gedeeltelijk) eigenaar geworden.

4.4 Verder geldt nog het volgende. Artikel 11.2 punt 4 vermeldt weliswaar niet dat de verzekerde aansluitend of recent in de woning moet hebben gewoond voorafgaand aan de verkoop van de woning, maar artikel 11.2 ziet op een woning waar de verzekerde in woont, zelf gebruikt of zelf in gaat wonen. Daaruit valt af te leiden dat artikel 11.2 beperkt moet worden uitgelegd en dit brengt mee dat artikel 11.2 punt 4 ziet op een woning waar de verzekerde onlangs in heeft gewoond en dat hij vanwege de verkoop van de woning elders is gaan wonen. Dat het om (recent) eigen gebruik van de woning moet gaan, volgt ook uit het feit dat geschillen over een tweede woning slechts in bepaalde gevallen gedekt zijn (eigen gebruik) en dat geschillen over verhuur van een (extra) woning niet gedekt zijn.

4.5 De Commissie oordeelt dat een redelijke uitleg meebrengt dat het geschil ook niet onder de dekking van artikel 11.6.1 valt, omdat het geschil over de meeropbrengst van de woning niet een geschil is over de erfenis (Burgerlijk Wetboek Boek 4). De woning is immers in 2013 aan Consument en zijn broers verkocht. Daarmee valt de woning niet in de nalatenschap van de moeder. Dat het geschil is ontstaan nadat de moeder is overleden en de zussen dit geschil gelijktijdig willen oplossen met de geschillen over de erfenis maakt dit niet anders.

4.6 In het midden kan blijven wat de reden is geweest van de verkoop in 2013 (erfdeel veiligstellen en/of de moeder financiële armslag geven). Evenmin is het van belang dat de zussen hebben gesteld dat de woning tot de nalatenschap van de moeder behoort. Relevant is immers een feitelijke beoordeling en niet de subjectieve beoordeling van de wederpartij.

Overigens blijkt onder meer uit het vonnis van de rechtbank Rotterdam van 20 februari 2019 dat het gaat om de verdeling van de overwaarde van de woning en niet om de nalatenschap.

4.7 Dat de woning buiten de nalatenschap van de moeder valt, maakt overigens ook dat geen sprake is van een extra (geërfde) woning (artikel 11.2 punt 6).

4.8 De Commissie oordeelt dat het geschil over de meeropbrengst van de woning onder geen artikel van de verzekeringsvoorwaarden gedekt is en dat daarom de klacht ongegrond is en dat de vordering van Consument moet worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.